

Lidický zpravodaj

červenec 2021 · číslo 07 · ročník 25 · zdarma

Jaký byl rok v naší skvělé Ekoškolce?

Jakému tématu se naše děti věnovaly tentokrát?

Jak pokračuje jejich vzdělávání ohledně zdravého a ekologického přístupu k životu?

Odpovědi na tyto otázky, a ještě více si přečtete v článku na str. 11

Milí a milé,

bum a je to...půl roku uteklo ani nevím jak a máme tu léto a prázdniny. Neuvěřitelné! V době, kdy toto píšu, nám tropické teploty vystřídal příjemné ochlazení, takže tu mám na sebe otevřené okno, zobu oříšky a přemýšlím, co vám tady napsat. Protože někdy je to opravdu těžké. Jsou měsíce, kdy přesně vím, co vám v úvodu chci sdělit a jsou měsíce, jako je třeba tento, kdy nosím v hlavě asi tak milion myšlenek a nemůžu se vymáčknout ani s jedinou. Proto žádné zdržování hloupými řeči, uvařte si kafičko a pusťte se do nového čísla, které je opět nabitě. A já se půjdu zatím proběhnout, ať si vyvětrám hlavu 😊

Míša Klapalová, vaše zpravodajka, která běhá jak o život

JUBILANTI V MĚSÍCI ČERVENCI

Josef SOTOLÁŘ
Hana SEHNALOVÁ
Václav PINČÁK
Josef KVÁČA
Miloš NOVÁK
Karel ŠILHA

Všem jubilantům přejeme pevné zdraví,
hodně štěstí a spokojenosti 😊

PODĚKOVÁNÍ

- ❖ Děkuji OÚ Lidice za dárek a přání k mým narozeninám a paní starostce Veronice Kellerové za milou a příjemnou návštěvu.

Helena Zelenková

- ❖ Děkuji Obecnímu úřadu za blahopřání k mým narozeninám a za dárek, který jsem při této příležitosti obdržel.

Jiří Doffek

UPOZORNĚNÍ PRO „SKEJŤÁKY“ A JEJICH RODIČE ANEB MALÝ PARK NENÍ SKATEPARK

Text a foto: Bohumil Kučera

Kluci a holky, vážení rodiče (zodpovědní za své ratolesti). Náš „Malý park“ je koncipovaný trochu i jako místo pro aktivní odpočinek. Popojíždění nejmenších na koloběžkách a kolech, první skluzy na in-line bruslích, procházkách a prolézání skrze

200 let starý kmen dubu určitě nevadí.

Vše ale má své hranice. V poslední době se v parku usadila partička „nadějných“ skejtářů a ke svým trikům na skejtech a koloběžkách v tréninku „tríčků“ využívají i ochozy a okrasné zídky. Při tom ale dochází k jejich poškozování, ulamování hran, škrábancům a jiným újmám.

Podobně na tom je i chodba pod loubím obchodního centra a její schodiště.

Tento stav a aktivity nebudeme tolerovat a při zjištění aktérů budeme vyžadovat opravu a její náhradu.

Pro ilustraci, při poslední opravě po nárazu vozem (a nepříliš velkém poškození) škoda a oprava zídky stála cca 70 000 Kč.

Jsme malá vesnice, nemůžeme mít (ač bychom chtěli) všechny typy hřišť, tedy například i skatepark. Ale to není opravdu argument pro ničení obecního majetku, byť věříme, neúmyslně.

Děkujeme za pochopení.

ZÁPIS Č.20/2021 z veřejného zasedání OZ Lidice konaného dne 14.6. 2021 v 17:00 hodin v zasedací místnosti OÚ Lidice

Přítomni: M. Klapalová, B. Kučera, H. Kohoutová, Ing. Monika Vaňhová MBA, M. Ramba, T. Skála

Omluveni: Veronika Kellerová

Ověřovatelé: Michaela Klapalová, Hana Kohoutová

Zapsala: Martina Toulcová

Zasedání zahájil místostarostka obce v 17:00 hodin a přečetl program.

OZ program schválilo.

Program:

- 1) Projednání závěrečného účtu za rok 2020 a projednání zprávy auditora o přezkoumání hospodaření za rok 2020
- 2) Projednání zrušení utajení dle § 13 odst. 1 archivního zákona tajných dokumentů z let 1968-1990
- 3) Schválení přijetí dotace z Ministerstva pro místní rozvoj na rekonstrukci ulice Josefa Horáka
- 4) Schválení přijetí dotace z Ministerstva pro místní rozvoj na obnovu budovy obecního úřadu a vyhlášení výběrového řízení na zhotovitele
- 5) Různé

AD1) Zastupitelstvo obce se seznámilo se závěrečným účtem a zprávou o přezkoumání hospodaření za rok 2020. OZ schválilo dle ustanovení § 84 odst. 2 písm.b) zákona 128/2000 Sb., o obcích ve znění pozdějších předpisů závěrečný účet

a zprávu o přezkoumání hospodaření za rok 2020 bez výhrad.

Hlasování Pro: 6 Proti: 0 Zdržel: 0

AD2) OZ bylo seznámeno s návrhem skartace tajných dokumentů z let 1968-1990, které již nejsou platné. OZ schválilo zrušení utajení dle § 13 odst.1 archivního zákona tajných dokumentů z let 1968-1990.

Hlasování Pro: 6 Proti: 0 Zdržel: 0

AD3) Místostarosta obce oznámil OZ přijetí dotace z Ministerstva pro místní rozvoj z Podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova 2021 z dotačního titulu Podpora obnovy místních komunikací na opravu místní komunikace Josefa Horáka.

Hlasování Pro: 6 Proti: 0 Zdržel: 0

AD4) Místostarosta obce oznámil OZ přijetí dotace z Ministerstva pro místní rozvoj z Podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova 2021 z dotačního titulu Rekonstrukce a přestavba veřejných budov na modernizaci vnitřního interiéru budovy obecního úřadu. OZ schválilo přijetí dotace z Ministerstva pro místní rozvoj z Podprogramu Podpora obnovy a rozvoje venkova 2021 z dotačního titulu Rekonstrukce a přestavba veřejných budov na modernizaci vnitřního interiéru budovy obecního úřadu.

Dále OZ schválilo vyhlášení výběrového řízení na zhotovitele na tuto akci.

Vyhlášením výběrového řízení pověřilo OZ starostku obce.

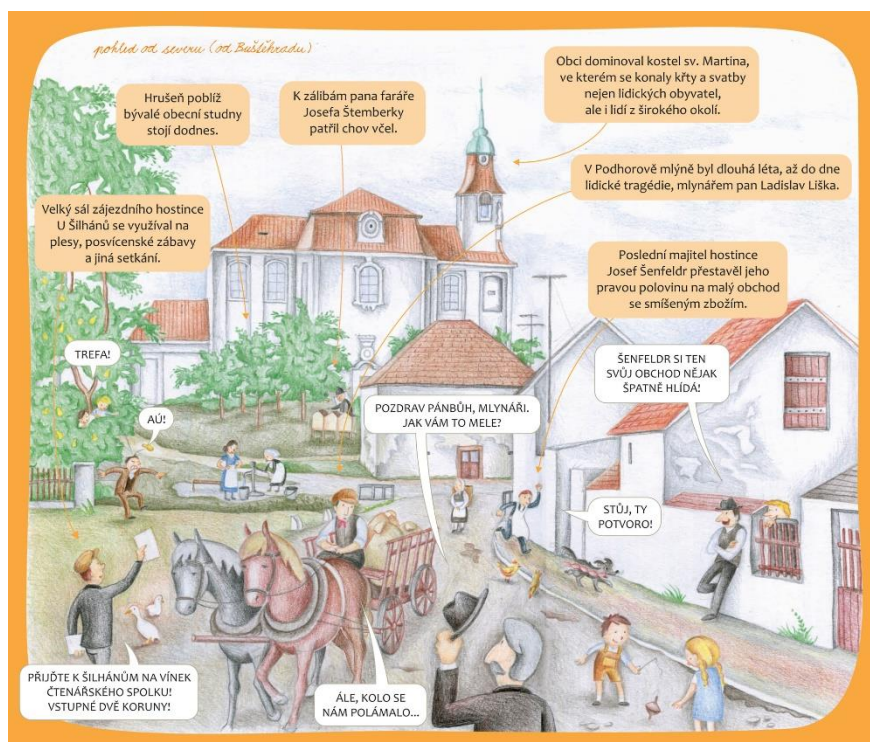
Hlasování Pro: 6 Proti: 0 Zdržel: 0

Zasedání ukončeno v 17:35 hodin.

PROCHÁZKA STAROU VESNICÍ ANEB PRŮVODCE (NEJEN) PRO DĚTI

*Text a foto: Kristina Tělučilová,
Památník Lidice*

Někteří z Vás, především rodiče nejmenších dětí, již jistě zaznamenali, že Památník Lidice připravil pro malé návštěvníky ilustrovaného průvodce, který děti seznámí s životem ve starých Lidicích. Prostřednictvím

průvodkyně Aničky děti vstoupí do malebné vsi, které dominoval kostel sv. Martina, potkají mlynáře Lišku, který se dlouhá léta staral o Podhorův mlýn, zjistí, kolik stálo vstupné na vínek čtenářského spolku Vlast nebo co si děti v jejich věku kupovaly u válečného invalidy pana Augustina Pospíšila, který u kostela provozoval malou trafikou. Součástí průvodce je i mapka pietního území, kde jsou znázorněna místa, která byla v průvodci zmíněna. A pokud se dětem podaří správně odpovědět na závěrečné otázky a vylustit křížovku s tajenkou, v recepci galerie si mohou vyzvednout malý dárek.

S nadcházejícími prázdninami na naše malé návštěvníky myslíme a věříme, že společně s dětským průvodcem, interaktivní výtvarnou výstavou o robotech a aktivitami, které na ně čekají i v Domku č.p. 116, mohou se svými

rodiči strávit v Lidicích pěkný den. Těšíme se na vás! 😊

OTEVÍRÁ SE 49. MEZINÁRODNÍ DĚTSKÁ VÝTVARNÁ VÝSTAVA LIDICE 2021

Text a foto: Táňa Válková, kurátorka MDVV, Památník Lidice

V Lidické galerii můžete od 1. července navštívit letošní Mezinárodní dětskou výtvarnou výstavu Lidice 2021, jednu z největších a nejstarších výstav dětské tvorby na světě, která je domovem právě v Lidicích. A určitě je na co se dívat.

Letošní již 49. ročník se nese ve znamení robotů a techniky: pro výstavu bylo zvoleno téměř „ROBOT a umělá inteligence“. Děti z celého světa si tak připomněly, že v minulém roce uplynulo sto let od vydání divadelní hry R.U.R., v níž spisovatel Karel Čapek na radu svého bratra, malíře Josefa Čapka, použil poprvé slovo robot. Pokročilé technologie se od té doby staly součástí každodenního života a doporučení k etickým zásadám umělé inteligence bude jedním z témat generální konference UNESCO v roce 2021.

V Lidické galerii se sešli nejroztodivnější roboti a robůtci, namalovaní i trojrozměrní, malí i velcí, kovoví, dřevění i keramičtí, pohybliví či svítící. Vystavená díla nabízí i pohledy dovnitř strojů, na složité mechanismy a součástky, nebo se věnují otázkám soužití člověka a techniky. Celkem na výstavě uvidíte přes devět set oceněných prací. I přes to, že velká část výuky v tomto školním roce probíhala distančně a problémy měla v mnoha zemích i pošta, bylo do Lidické galerie doručeno přes 11 tisíc prací ze

72 zemí. Je vidět, že děti a školy od účasti v lidické výtvarné výstavě letošní složitá situace neodradila. V Lidické galerii vám tak opět můžeme nabídnout výstavu plnou krásných výtvorů.

Pro rodiče s dětmi je jistě dobrou zprávou, že součástí letošní výstavy je i interaktivní edukační koutek. Děti se v něm dozvědí něco nového o technice i Karlu Čapkoví a budou si moci vyrobit svoji vlastní figurku robota.

Slavnostní zahájení výstavy proběhne 1. července od 14 hodin, výstava potrvá od 1. 7. 2021 do 31. 1. 2022. Srdečně vás zveme k návštěvě.

PROHLÍDKY NOVÉ PODOBY EXPOZICE LIDICKÉ SBÍRKY VYTVARNÉHO UMĚNÍ S KURÁTOROU

Text a foto: Petra Samberg Vargová, kurátorka Lidické sbírky, Památník Lidice

Památníku Lidice pořádá od července 2021 komentované prohlídky s kurátorkou nové podoby expozice Petrou Samberg Vargovou. První komentovaná prohlídka se uskuteční ve středu 7. července a dále vždy každou první středu v měsíci. Na prohlídce se návštěvníci seznámí s historií i současností této opomíjené sbírky současného umění, která čítá téměř 600 děl vysoké umělecké hodnoty. Kurátorka přiblíží aktuální koncept rotující expozice Remember Lidice, jenž ve stávající podobě nabízí díla světových autorů v kontextu s díly významných českých umělců, kteří jsou často regionálně svázáni s Lidickou galerií.

V bočním sále je připravena krátkodobá výstava věnovaná tématu žena. Jedná se o téma bytostné, kterým se umělci Lidické sbírky ve svých dílech velmi často zabývají. Žena – její osud, pocity a postavení ve společnosti jsou symbolem poválečných nových Lidic, kde po nacistickém masakru v roce 1942 nezbyli žádní dospělí muži.

Soubor vystavených děl přibližuje návštěvníkům jak díla doposud nevystavená, pocházející z mimoevropské provenience, tak práce českých a evropských autorů. K vidění je také originál nejstaršího obrazu sbírky Matka od Pravoslava Kotíka z roku 1926. Po výkladu kurátorky bude čas i na individuální vnímání vystavených děl a případné soukromé dotazy.

Přijďte do Lidické galerie ve středu 7. července v 15:45, jste srdečně vítáni.

LIDICKÁ SOUSEDSTVÍ

Text a foto: Jarda Adamec

Sousedy si nevybíráme, jak se všeobecně říká, některá sousedství jsou dobrá, někteří sousedé si ale nesednou. Chtěl bych psát o těch dobrých, která se přenesla ze starých Lidic to těch nových.

O těch špatných nevím, ale kdybych věděl, tak bych o nich nepsal.

Sousedé, kteří bydleli za dnešním novým hřbitovem, čísla 85 – Zmeškalovi, 86 – Suchých a 91 – Novotných.

Pod novým hřbitovem, jak se říká „boroviny“, byla ještě čísla 30 – Veselých a 90 – Zemanovi. Shodou okolností je, že tato čísla nejsou zahrnuta do pietního území, ale patří obci. Místa rozbouraných domů čp. 85 a 86 jsou neudržována a zarostlá náletovými rostlinami. Čp. 91 je uschované na kraji lidického hájku (nebo lesíka).

Dočetl jsem se v listopadovém čísle Zpravodaje, že památník chystá revitalizaci pietního území v místech, kde stával nejstarší a největší z lidických statků – Rákosův statek. Záměrem vedení památníku je navrátit mu pietu a důstojnost, kterou si bezesporu zasluhuje.

Zanedbaný vzhled popisované části NKP navíc způsobuje, že návštěvníci netuší, že se stále ještě nacházejí na pietním území, a tudíž této skutečnosti nepřizpůsobují své chování, což má za následek časté zanesení místa odpadky a podobně.

Plánovaná revitalizace pietního území bude probíhat ve třech etapách, v letech 2020-22. Myslím si, že tato výše zmíněná čísla popisná by si revitalizaci také zasloužila.

Ještě před tím, než vznikla cyklostezka začínající pod lesíkem u silnice směrem ke Hřebči, jsme měli v úmyslu osvobodit původní Novotného třešeň ze zajetí šípkových keřů, což jsme také udělali, čímž bychom vytvořili výhled na Lidice (tenkrát, když tam nebyl ještě rozšířený lesík pod silnicí). A jak to skončilo? Všechno pohltila cyklostezka, i když se o tom vědělo, tak to nikdo neohlídal, aby se třešeň nepokácela.

Mohla se jen omladit řezem, a byl by další živoucí pamětník vyhlazení Lidic. Původní snímky z bourání Novotného usedlosti

jednotkou RAD totiž existují.

Zmíněná třešeň je ve vyznačeném oválu.

Chtěl bych popsat, jak v sousedství v původní obci pokračovalo v nových Lidicích. V čísle 85 bydlela moje babička, paní Božena Zmeškalová, moje matka Jaroslava Müllerová-Holoubková a moje sestra Libuše Součková, Aloisie Příhodová – nájemnice, které jsme po válce říkali této (budu psát o lidech, kteří tragedii obce přežili) s příbuznými, kteří nepřežili. V čísle 86 bydleli paní Suchá, její snacha Miloslava Jeřábková, maminka Evy, provdané Bočkové. V čísle 91 bydlela paní Milada Novotná-Růžicková, její syn Alois byl mým kamarádem. Přesto, že v nových Lidicích s námi nesousedila, vždy se ráda stavila a zavzpomínala.

Číslo 85, Zmeškalovi a 86, Suchých, se v nové obci sousedství neuskutečnilo. Ale paní Suchá a Jeřábková s mými příbuznými se oslovovali při setkání teta nebo sousede.

V nejbližším sousedství žila pak moje babička, Božena Zmeškalová (v čísle 38), která sousedila s Aloisií Příhodovou (v čísle 39). Protože Alenka, jak jsme paní Příhodové říkali, bydlela u babičky ve starých Lidicích v pronájmu.

Paní Anna Peková sousedila s námi ve dvojdomku číslo 39. Snad proto, že byly s Alenkou kamarádky. Nevím, zda se dalo při obsazování domů v nových Lidicích domluvit, kdo s kým bude sousedem, ale toto bylo velmi přátelské a všichni si navzájem tykali, což trvá dodnes, i když starousedlé kamarádky s námi už nejsou.

Podobné vztahy si mezi sebou zachovaly kamarádky ze starých Lidic, paní Zemanová a Veselá-Vosmíková, bydlely vedle sebe, čísla 117 a 118. K nim byla naproti v čísle 116 moje matka, která byla kamarádka s paní Veselou a zvláště s dcerami paní Zemanové, které unikly lidické tragédii, že se vdaly do Poděbrad, kam jsme za nimi po válce jezdili. Jejich děti jezdily na prázdniny k babičce Zemanové. Olda s bratrem a jejich sestřenice, Helena a Jana, se kterými jsme kamarádili. Olda emigroval, nevím, kde žije jeho mladší bratr, zrovna tak Helena. Jana žije v Kněževsi.

Máš-li dobrého přítele, máš víc než on. Pěkné a pravdivé přísloví. To je to, co jsem chtěl popsat. Dobrý přítel, kamarád do debaty, s kterým si rád popovídáte, bez skákání do řeči, můžete mu věřit, vzájemné porozumění, to je požitek.

Děkuji těm, s kterými si takto rozumím, i těm s kterými jsem si rozuměl a už mezi námi nejsou...

LIDICKÁ HRUŠEŇ BEROUN ZÁVODÍ

Text a foto: Květa Hrbáčková, vedoucí školní družiny

25. duben zůstane nezapomenutelným dnem pro naši školu, pro naši školní družinu. Přesně v tento den roku 2017 byla vysazena „Lidická hrušeň“ do blízkého parku před naší školou. Lidická hrušeň je živoucím pomníkem válečných událostí. Jako jediný ovocný strom uprostřed obce přežila vypálení Lidic 10. června 1942. Roste u současné

hlavní cesty Památníku Lidice mezi můstkem přes potok a půdorysem kostela, vedle studny. Hrušeň, která byla vysazena u nás na Závodí je 20 odnoží Lidické hrušně. Do parku před školou se scházeli nejen představitelé našeho města, ale zejména pamětníci a představitelé Lidic. Mezi námi jsme přivítali: pana Antonína Nešpora, paní Marii Šupíkovou, která jako desetileté dítě přežila „Lidickou tragédii“. Mezi hosty byla i paní Kalibová z Občanského sdružení Lidice.

V tomto čase jsme
s dětmi školní
družiny

zavzpomínali na
dobu, kdy se na
Závodí, vysadila
jedna z dvaceti dcer
„Lidické hrušně“.
Vyprávěli jsme si o
tom, jaké hrůzy
přineslo vyhlazení
Lidic a co pro nás
zdejší „Lidická
hrušeň“ znamená.
Jde o symbol naděje

v lepší zítřky, v míru a bez válek.

Při této příležitosti jsme si vzpomenu i na paní Marii Šupíkovou, které jsme právě u naší hrušně věnovali minutu ticha. Paní Šupíková letos 22.3.2021 zemřela. I ona se naší slávy na Závodí účastnila.

Děti školní družiny se v těchto dnech postupně sešly u Lidické hrušně – symbolu naděje. Někteří z nich i naslouchaly tomu, co jim Lidická hrušeň šeptá...

LIDICKÉ STŘÍPKY VZPOMÍNEK

Text a foto: Hana Pokorná, spolek Lidice Memory

Spolek Lidice Memory v červnovém vydání LZ upozornil na to, že v rámci “Lidických střípků vzpomínek” bude na Facebooku LM připomínat lidické ženy a děti, a to prostřednictvím vyprávění jejich potomků, příbuzných či známých. Tyto vzpomínky chceme přenést i do Lidického zpravodaje pro ty, kteří FB nemají či nesledují.

VZPOMÍNKA NA PANÍ ANNU CHALUPOVOU – NOVÁKOVOU A JEJÍ SESTRU, MARIÍ ŠROUBKOVOU

Vzpomíná dcera paní Novákové, Anna Kovačiková, roz. Nováková.

“Dnes chci zavzpomínat na moji maminku, paní Annu Novákovou, rozenou Chalupovou, která se narodila v Chýni dne 26. 7. 1920.

Maminka žila ve starých Lidicích u své sestry, paní Marie Šroubkové. Ta se narodila

v roce 1914 a zahynula v KT v září 1942. Na sestře mé maminky dělali nacisté ve své tzv. nemocnici v lágru pokusy. Byla manželkou Josefa Šroubka, který hospodařil na statku č.p. 3 a pocházel z nedalekých Malých Číčovic. Šroubkův statek patřil v Lidicích mezi velké statky s bohatou tradicí. Jeho historie sahá až do 14. století.

Josef Šroubek působil za 1. světové války v československých legiích. Do Lidic se na statek přišel až v roce 1923. Svoji životní pouť ukončil jako ostatní lidičtí muži 10. června 1942 na zahradě Horákova statku. Šroubkovi měli dvě děti, dceru a syna.

Když došlo 10.6.1942 k vyhlazení Lidic, bylo Maruše 15 a Pepíčkovi teprve 8 roků.

Obě děti zahynuly v plynových automobilech v Chelmnu.

ANNA CHALUPOVÁ

Moje maminka často vzpomínala na poslední společné vánoční svátky v roce 1941:

MARIE ŠROUBKOVÁ

‘Seděli jsme tehdy všichni večer u svátečního stolu. Mezi debatou Pepa Šroubek, otec rodiny a švagr maminky, řekl větu, která byla zcela určitě i jeho vroucím přáním: ‘Kéž bychom se zde setkali zase za rok!’ Na to maminka odpověděla: ‘...a kde bychom měli být?’

Příští Vánoce už prožívala sama i bez sestry Márinky v koncentračním táboře Ravensbrück v Německu a o osudu dětí a švagra nic nevěděla.

V té době jí bylo pouhých 22 roků.

Paní Anna Nováková zemřela 30. března 1984.”

MARUŠKA A PEPIČEK
ŠROUBKOVI

TAKZVANÁ NEMOCNICE V RAVENSBRÜCKU

JAKÝ BYL ROK 2020 – 2021 V EKOŠKOLCE

Text a foto: Mgr. Soňa Macháčková, ředitelka a koordinátorka programu Ekoškolka

V letošním školním roce jsme se věnovali tématu “Jídlo”. Hledali jsme odpovědi na tyto otázky:

- 1) Dostávají děti k jídlu (syrové) ovoce a zeleninu?
- 2) Je ovoce a zelenina, které děti ve škole dostávají českého původu?
- 3) Využíváte ve školce výpěstky ze školní zahrady? Jakým způsobem?
- 4) Jak často zařazuje školka bezmasé jídlo? Je toto jídlo sladké nebo nesladké?
- 5) Je k dispozici voda či neslazený nápoj?
- 6) Mohou děti ovlivnit množství jídla, které ve školce dostanou? Jakým způsobem?
- 7) Sledujete v jídelně množství jídla, které se vyhodí?
- 8) Znáte oblíbená jídla dětí ve školce?
- 9) Sledujete (s rodiči) jídelníček v MŠ? Mají rodiče přehled o jídelníčku v mateřské škole?

Zjistili jsme, že některé věci nám jdou už dobře. Děti ve školce pijí jen vodu s minimálním množstvím sirupu, anebo jen čistou vodu s citronem. Ovoce a zelenina je pravidelnou přílohou každé svačiny. Na některé věci jsme se však museli zaměřit.

Dlouho jsme se zabývali tím, odkud suroviny pocházejí, kde se pěstují a odkud se dovážejí. Některé potraviny jako nutellu, marmeládu, pečivo apod. jsme si zkusili vyrobit. Zjišťovali jsme také, kolik máme zbytků, která jídla jsou u dětí oblíbená a která

bychom už naopak vařit neměli. Děti si u nás nemohou nandávat jídlo samy, ale mohou si říct, kolik toho na talíř chtějí. Na našem záhonu jsme letos vypěstovali ředkvičky, špenát a už nám roste řepa a dýně. Za chvíli dozrají jahody, maliny, ostružiny, borůvky i rybíz. Díky příznivému počasí se rozrostla i bylinková zahrádka.

Zatím se nám nedaří objednávat suroviny u lokálních dodavatelů a využívat jen sezónní nabídky. Přihlásili jsme se však do projektu Skutečně zdravá školní jídelna, kde hledáme inspiraci a radu. Tak snad se nám to podaří vylepšit. Pokud ano, napíšeme vám o tom zprávu.

VYBÍRÁME Z FACEBOOKU LIDICE MEMORY

Text a foto: Hana Pokorná, FB LIDICE MEMORY

Se STOKE-ON-TRENT ve Velké Británii pojí Lidice pevné a dlouholeté přátelské pouto, které nelze ničím a nikým přetrhnout. I naši přátelé z tohoto anglického městečka vzpomenu 10. června 2021 výjimečným způsobem na 79. výročí vyhlazení Lidic. Na všech veřejných budovách nechali vztyčit české vlajky.

Úcta obětem, na kterých spáchali němečtí nacisté v červnu 1942 nelidské bezpráví, se může vyjádřit různou formou.

Děkujeme Alanovi Gerrardovi, galeristovi ze Stoke-on-Trent a členovi spolku Lidice Memory, za jeho úsilí a aktivitu, kterou již řadu let vyvíjí pro Lidice.

„Thank you #StokeonTrent for flying Czech flags in public buildings today to remember #Lidice WWII tragedy and enormous solidarity of the British people. This great gesture is so precious to our hearts and once more confirms that our bonds are firm and growing stronger with time.“

DĚTSKÝ DEN S JENÍČKEM A MAŘENKOU DĚTI MOC ZAUJAL A POBAVIL

Text: Bohumil Kučera Foto: Filip Košč

Své síly spojily subjekty MC Lidičky, OÚ Lidice a Sokol Lidice a připravily dětem u příležitosti jejich svátku krásné sobotní dopoledne.

Více jak 200 (!!) dětí z Lidic, ale i okolních obcí, se vydalo na dobrodružnou stezku plnou úkolů, zábavy a dovednostních testů a disciplín.

Tématem akce byl příběh Jeníčka a Mařenky a jejich

boje se zlou ježibabou. Jako vždy vyhrály vlastně všechny děti, dočkaly se sladkých odměn i oblíbené svačinky, po trase vyhládlo. Lidické hřiště bylo plné dětských úsměvů. A to zase byla ta správná odměna za úsilí všech, kteří se na akci pro děti podíleli.

ZPRÁVA O MNOŽSTVÍ VYTŘÍDĚNÝCH ODPADŮ EKO-KOM

Text a foto: EKO-KOM, a.s.

Dovolujeme si vás informovat o množství odpadů z obalů, které vaše obec vytrídila v období 01.01. – 31.3.2021 a předala k využití. V následujícím přehledu také uvádíme výši odměny, kterou vaše obec získalo od společnosti EKO-KOM, a.s.

Odměna celkem 32 244,33 Kč

Z toho odměna za zajištění zpětného odběru 3 301,75 Kč (odměna za zajištění míst zpětného odběru, bonus za minimální dostupnost sběrné sítě)

Odměna za zajištění využití odpadů (odměna za obsluhu míst sběrného odběru, odměna za zajištění využití odpadů z obalů)

Papír	2,864 t	6 516,17 Kč
Plast	2,604 t	14 891,76 Kč
Sklo	4,797 t	6 628,50 Kč
Kovy	0,109 t	648,77 Kč
Nápojový karton	0,034 t	257,38 Kč
Celkem	10,408 t	28 942,58 Kč

Věříme, že vám tento stručný přehled poskytl základní informace o výsledcích provozu systému tříděného sběru obalových odpadů ve vaší obci ve spolupráci s Autorizovanou obalovou společností EKO-KOM, a.s. Díky dlouhodobé spolupráci průmyslu, obcí a měst v systému EKO-KOM při rozvoji systému třídění a recyklace obalových odpadů, se podařilo dosáhnout stavu, kdy své odpady třídí více než 73% občanů České republiky. Děkujeme vám za spolupráci.

KUDY PROŠEL POCHOD SMRTI Z LENGENFELDU A CVIKOVA?

Text: www.ceskenovinky1.eu Foto: Milena Městecská

Letos v květnu, po více než 75 letech, jsme prošli 125 km dlouhou trasu pochodu smrti. Byl to jen jeden z mnoha na konci druhé světové války. Stovky vězňů z poboček koncentračního tábora Flossenbürg, z Lengenfeldu a Cvikova (Zwickau), ale také ženy z německého Plavna (Plauen) byly hnány ze severu Čech na jih v dubnu 1945. Na cestě byly nemilosrdně likvidovány strážemi SS i místními jednotkami domobrany a

hitlerovské mládeže.

První dva dny a dva masakry – start v Potůčkách

Na start pochodu jsme se sešli v malé obci Potůčky. Leží u hranic České republiky, v Krušných horách. Z Potůček do Dolů, zní to až poeticky, ale téma bylo vážné. Byli jsme v počtu osm z Čech a jeden z Německa. Ten přišel z druhé strany hranice, kde leží německé město Johannegeorgenstadt, byl zde za války další velký pobočný koncentrační tábor. Vězňové na pochodu smrti, jimž jsme se rozhodli věnovat šest dnů našeho pochodu a poznat, jaké to tehdy pro ně asi bylo, měli v Potůčkách za sebou už 50 km a dva dny pochodu po Německu. V obou dnech proběhlo hromadné střelení vězňů. U Schönheide šlo o likvidaci slabých a nemohoucích.

PERNINK, HROMADNÝ HROB 27 OBĚTÍ

U Johannegeorgenstadtu stříleli opět nemocné a vyčerpané, ale také za trest všechny, kdo se v prvním dnu pokusili o útěk a byli pochytáni. Francouzský vězeň Paul Bechet, přeživší ze Cvikova, vzpomínal: „Na konci kolony byli střeleni nemohoucí opozdilci. Zpočátku jsme se ještě otáčeli po zvuku výstřelů, nemohli jsme uvěřit, že je tomu opravdu tak. Později už se nikdo neohlížel. Měli jsme už jen sílu táhnout jednu nohu za druhou...“

PERNINK HROB SOVĚTSKÝCH ZAJATCŮ SE JMÉNY

Umíte si představit, že přežijete několikaleté peklo koncentráku, víte, že konec války se blíží a stejně se vysvobození nedočkáte? A co hůř – zemřete za velkých útrap na pochodu smrti a nikdo se o tom nikdy nedozví, nikdo už nepřijde ani k vašemu hrobu? To je totiž případ velké většiny obětí pochodů smrti. Jen v Evropě se odhaduje, že jich bylo na čtvrt milionu. SS-strážé a doprovod likvidovaly v tzv. pochodech smrti všechny, kdo nemohli jít dál. Vězni nedostávali často najíst ani napít. Umírali vyčerpaním, hladu a nemocí, chladem. Většinu z nich nechávali SS-strážé ležet mrtvé kolem cest. Nebo byli sbíráni na povoz tažený vězni a u nejbližší obce mrtvolu zanechali k pohřbení. Hroby jim často při zastávkách pochodu kopali sami vězni, kteří poté byli s oběťmi pohřbeni. Ale častěji dostávali pohřbení obětí na starost místní lidé. A nesměli je, a v případě německých obyvatel ani nechtěli, zásadně pohřbívat na svých hřbitovech.

Většinou byli oběti pohřbeni kolem cest, u lesů nebo v lese, kde byli nalezeni. Často za hřbitovní zdí nebo na zlikvidovaných a opuštěných židovských hřbitovech. O které se už neměl kdo starat, židovské obyvatelstvo zmizelo, bylo nacisty téměř úplně zlikvidováno.

Přes Horní Blatnou na Pernink a Karlovy Vary

Z Potůček jsme přes kopce, v dešti a chladu, jež nás měly v aprílovém počasí letošního

května provázet i nadále, vyrazili na Horní Blatnou. Věděli jsme, že už od konce války byly pochody smrti vyšetřovány. Hlášení SNB z obce Potůčky – vyšetřováním byly pověřeny všechny obce v tehdejší ČSR rok poté, v květnu 1946 – uvádělo: „

HORNÍ BLATNÁ, 3 OBĚTI POCHODU SMRTI

V Johanngorgenstadtu byl sestaven transport osob z tamního koncentračního tábora a osob přivedených z okolí. Jedna část, která již nebyla schopna chůze, byla v Johanngorgenstadtu naložena do 3 železničních vagonů a transportována přes Potůčky směr Karlovy Vary. Tyto vagóny stály v železniční stanici Pernink dva dny, kde část vězňů

měla zemřít.“ A tak přes Potůčky na Horní Blatnou neprošel jen náš pochod vězňů z Lengenfeldu a Cvikova. Projely tudy další dva transporty smrti z Johanngorgenstadtu, jeden pěší a druhý železniční. Mohly jsme si jen představit, jak těžká pro ně cesta přes Krušné Hory v chladném dubnu byla. V Horní Blatné jsme zamířili na hřbitov, kde je v pravém dolním rohu krásně udržovaný hrob 3 obětí pochodu smrti. A pokračovali jsme dál na naše místo noclehu v Perninku. Cesta vedla opět na hřbitov k hromadnému hrobu 27 obětí pochodu smrti. Je to dlouhá řada ohraničená obrubníkem a označená dřevěným křížem. Místo si říká o lepší úpravu a označení.

STARÉ SEDLIŠTĚ, BÝVALÝ HROB NA HŘBITOVĚ

V pravém rohu hřbitova je hrob rudoarmějců, zřejmě obětí okolních zajateckých táborů, včetně jejich nově vyhledaných jmen.

Naše první noc venku na pochodu byla chladná, ale bezpečná. Český vězeň Josef Jokl, přeživší z Lengenfeldu, však o noci v Perninku vypovídal: „Za šera jsme byli odvedeni do jakési budovy, snad soudu, kde byli ještě další vězňové, hlavně ruští. Mohl to být i hostinec. Byli jsme vtěsnáni do jedné místnosti, kde se nedalo ani sednout, museli jsme stát. Opírali jsme se jeden o druhého – bylo tam k zadušení.“ Vězni byli druhý den ráno hnáni dál, přes Merklín a Hroznětín do Dalovic. Zde SSáci našli zapomenuté prase a dva dni hodovali, zatímco stovky vězňů z Lengenfeldu a Cvikova byli zavřeni ve dvouposchodové budově téměř o hladu. Dorazili jsme jejich cestou do Karlových Var. Zde zanechaly transporty smrti další velký hromadný hrob. Na karlovarském hřbitově v Drahovicích leží 208 obětí. Pochází především z výše zmíněného

železničního transportu z Johannegeorgenstadtu. Z něj byli slabí a nemocní vyloženi v Nové Roli a hnáni pěšky na karlovarském nádraží Na přehradě (dnes Březová). Mrtví z transportu byli pohřbeni na bývalém židovském hřbitově v Drahovicích. Zpráva z exhumace obětí uvádí, že „...mrtvol byly nalezeny již v hloubi necelého jednoho metru. Byly do hrobu naházeny bez jakéhokoliv pořádku, takže končetiny i těla jednotlivých mrtvol byly vzájemně spletené a bylo proto velmi obtížné je exhumovat.“ Mezi oběťmi byly staré ženy přes 70 let i malé děti.

BEČOV, 14 OBĚTÍ POCHODU SMRTI

Cesta na Teplíčku, Bečov a Mariánské Lázně

Děšť a chlad Krušných hor za Karlovými Vary na našem pochodu pomalu ustoupil sluníčku a občasným přeháňkám, noci ale zůstávaly chladné. Vězni z Lengenfeldu a Cvikova pokračovali dále pěšky silnicí vedoucí i dnes údolím říčky Teplá. Prošlo tudy opět několik transportů smrti. Na Teplíčku směřovali z Karlových Var ubozí vězni z transportu z Johannegeorgenstadtu. Jak uvádí kniha *Pochody smrti* z roku 1965: „V Teplícce se zdržel transport asi 48 hodin. Zde (opuštěný tábor sovětských zajatců ve staré továrně) nalezl k jídlu trochu sušené zeleniny a brambor. Přibyly další oběti, jejichž hrob byl vykopán u severní části továrny na porcelán. V tomto hromadném hrobě našlo odpočinek 15 obětí.“ Pochod dále uhnul z naší trasy a pokračoval na Bochoz až do Terezína.

Stejně jako vězni z Lengenfeldu a Cvikova prošly až do Bečova i ženy z pochodu smrti z Nové Role u Karlových Varů.

Vzpomínala na to přeživší Božena Lukešová: „Hnali nás celý den.

K večeru jsme dorazili do města Bečova, kde nás zahnali na louku mezi široce rozvodněnou

MOHYLA U TACHOVA PROCHÁZÍ REKONSTRUKCÍ

říčkou Teplou a vysokou strání. Hlídali nás werkschutzáci, většinou samí 15-16letí kluci se zbraněmi v rukách. V noci bylo zima, sněžilo. Chvěly jsme se zimou a hladem... Tu noc se pokusila jedna z Češek o útěk. Nedošla daleko.“ Ženy z Nové Role pak odbočily z Bečova na Teplou směrem na Stříbro.

Díky panu starostovi Bečova Neprašovi jsme místo noclehu vězňů našli. Jak vzpomínal Josef Jokl, přeživší Lengenfeldu: „Za Bečovem jsme došli na jakési fotbalové hřiště u říčky Teplá. Na hřišti bylo už několik jiných transportů. V oblouku za řekou tábořili Indové – britští zajatci. My jsme spali v chladném údolí Teplé.

Vybavuji si, jak u fotbalové branky směrem k městu byl tehdy vykopán hromadný hrob pro zastřelené vězně. “Důležitá poznámka, o tomto hrobě se vůbec neví. V Bečově je na hřbitově pouze hrob 14 obětí. Vzhledem k tomu, že obcí prošlo na 70 000 válečných zajatců a několik dalších pochodů smrti, bylo obětí jistě více. A to, že je mnoho neznámých hrobů dokládají i počty vězňů na počátku a konci pochodů smrti. Museli jsme ale pokračovat dále, naše cesta vedla přes Mnichov k Vlkovicím na Mariánské Lázně. V Mnichově jsou na hřbitově dva hroby 5 obětí z řad rudoarmějců. Na cestu proti větru a posledních 50 km, jež byly před námi, vzpomínal přeživší ze Cvikova, francouzský farář Paul Bechet: „Pochodovali jsme až do večera 22. dubna. Ty kratší úseky z Mariánských Lázní přes Chodovou Planou, Planou a Tachov jsou v dešti a větru velmi vyčerpávající. Vítr strhl některé z nás na kluzký asfalt. Zkoušeli se zoufale někoho chytit. Tento den podlehl Perret tomuto utrpení. Viděl jsem ho zdálky bezmocně klesnout.“ Jméno Francouze Perreta možná časem přibude k identifikovaným vězňům z velkého hrobu 232 obětí pohřbených u Mohyly v Tachově. Letos se podařilo ve spolupráci s památníkem KT Flossenbürg určit 67 jmen obětí. Po více než 75 letech! Další velký hromadný hrob, především obětí z Lengenfeldu nás čekal za Mariánskými Lázněmi. V Mohyle u Pístova je pohřbeno 68 obětí. Už v roce 1975 se vlastivědnému kroužku Hamelika podařilo určit jména 38 obětí. Dosud však tato jména nejsou u pístové Mohyly uvedena. Doufejme, že v brzké době budeme jejich jména moci číst u Pístova i v Tachově. Hroby pochodů smrti jsou i v Chodové Planě, 11 obětí a v Planě 31 obětí, kde jsou uvedena dvě jména, mimo jiné „mladého Janotky“. Ten dobrovolně vystoupil z řady, aby byl SS stráží zastřelen, paty měl sedřeny až na kosti a trpěl obrovskými bolestmi. Bylo mu pouhých 20 let. Ptáte se, kde se vzalo u Pístova a v Tachově tolik obětí?

U Pístova šlo o oběti bombardování spojeneckými hloubkovými letci, mnohé raněné SSmani dobyli. Na mrtvé v Tachově se nás ptalo na 50 Tachováků, i těch, kdo přicestovali z okolí. Na poslední den pochodu smrti vězňů z Lengenfeldu a Cvikova, i žen z Plavna, jsme se společně vydali v sobotu 22.5. od tachovské Mohyly. Provázel nás, sice ne pěšky, ale vozem, zato však s kamerou v ruce, tachovský badatel a dokumentarista, František Soukup. Muž, který odhalil tajemství tohoto pěšího pochodu a dalšího velkého transportu smrti z Buchenwaldu, který v Tachově zanechal své oběti, včetně 600 spálených v hrobě u dnešního Urnového háje. Muž, který jako jediný mohl účastníkům na trase ukázat, kde ležely původní hromadné hroby vězňů. SS stráž totiž v poslední den pochodu smrti zlikvidovala více než 100 vězňů. A tak jsme zastavili za Pastvinou-Heldrothem, kde byly dva hroby a pokračovali dál po cestě původních hrobů na Maršovy Chody, Staré Sedliště a Doly. Nezbylo z nich dnes nic. Mezi oběťmi posledního dne byli především maďarští Židé a „Rusové“, jak je nacisté označovali, tedy vězni z bývalého Sovětského Svazu. U Dolů je začaly SS stráže opouštět, došlo možná k dalším závěrečným likvidacím, o kterých ale zatím mnoho nevíme. Do budoucna bude trasa pochodů smrti na Tachovsku, díky vstřícné pomoci starostů a starostek obcí na trase, označena informačními panely. A tak už snad nebude na vězně, kteří zde byli hnáni na pochodu smrti, nikdy zapomenuto.

KAVÁRNA V BUŠTĚHRADU

- prostor pro setkávání, tvoření, inspiraci, sdílení -

V červenci pro vás otevřeme
novou kavárnu v malebném
středočeském městečku u Kladna

**Potkejte se s přáteli nad šálkem
výběrové kávy a domácím dezertem**

Nabízíme:

- * výběrovou kávu a čaje
- * alternativní kávy
- * domácí limonády
- * dezerty klasické i bezlepkové
- * zmrzlinu a mnoho dalšího!

Pořádáme:

- * workshopy
- * promítání
- * semináře
- * besedy a setkání
- * prodejní bazárky

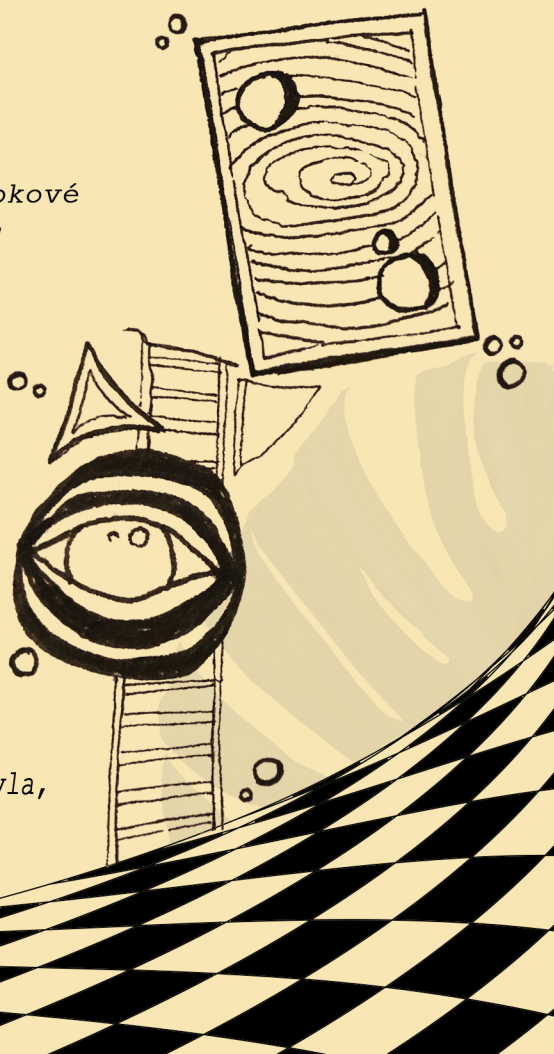
Srdečně vás zveme a těšíme se na vás!

 [gabina_kratka](#)

 [gabina.kratka.3](#)

 602 427 203

Najdete nás naproti Muzeu Oty Pavla,
Kladenská 498, Buštěhrad

Reklama tiskárny

VEŘEJNÁ KNIHOVNA LIDICE – INFORMACE

Veřejná knihovna Lidice bude v květnu otevřená každou středu od 15:30 do 17:30 dle možností daných epidemiologickými opatřeními.

Prosíme čtenáře, aby případně sledovali aktuální informace o otevírací době a dalších provozních podmínkách vyvěšené ve výloze knihovny.

Těšíme se na vaši návštěvu.

Děkujeme za pochopení. Jirka Černý a Míša Indráková

Lidický zpravodaj č. 07/2021. Zdarma. Evidenční číslo: MK ČR E 10562. Vydavatel: Obec Lidice. Náklad 260 výtisků, 12x ročně. Uzávěrka příštího čísla: 20. 07. 2021 Vychází měsíčně pro obec Lidice. Periodický tisk územního samosprávného celku. Vydavatel: Obecní úřad, ul. 10. června 1942, čp. 161, 273 54 Lidice, tel. 312 253 083, email: lidice3@volny.cz, web: <http://www.obec-lidice.cz/>. Místo vydání: Lidice Přípravuje: Michaela Klapalová. Vaše příspěvky a reakce prosím zasílejte: dozpravodaje@seznam.cz. Redakce děkuje za pochopení, že některé texty je třeba upravit či zkrátit. Za původnost a obsahovou správnost ručí autoři článků. Publikované články nemusí nutně vyjadřovat stanovisko OÚ či OZ Lidice. Redakce si vyhrazuje právo drobných úprav textu.

NEPROŠLO JAZYKOVOU ÚPRAVOU. Předáno do tisku dne: 27.6.2021

Roznášku v obci zajišťují: Zastupitelé obce.

Tiskne: ABSOLUTNOWEB, Luděk Bartoš, Palackého 123, Hřebeč, 27345, Tel.: +420 731 078 501, info@absolutnoweb.eu, www.absolutnoweb.eu